

Akcija za ljudska prava

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNOG STARANJA

Gospodin dr Suad Numanovi , ministar

OPŠTINA NIKŠI

Gospodin Nebojša Radoji i , predsjednik Opštine Nikši

CC: Gospo a Radmila Markovi , direktorica Centra za socijalni rad u Nikši u

Podgorica 1. februar 2012.

Poštovana gospodo Numanovi i Radoji i ,

Poštovana gospo o Markovi ,

obra mo Vam se povodom slu aja šest porodica iz nikši kog naselja „Rudarska kolonija“ Bulevar 13. jul br. 11, koje je Sekretarijat za ure enje prostora i stambene poslove Opštine Nikši obavijestio 27. decembra 2011. da se moraju iseliti iz stambenih objekata u kojima stanuju, prema zahtijevu za iseljenje koji je podnio „CITY PETROL“, DOO Nikši . Rok koji je porodicama ostavljen za iseljenje je 1. mart 2012.

Prinudnim iseljenjem iz objekata u kojima stanuju, porodice Nade Drekovi , Dragice Rnkovi , Božane Lipovac, Anke Koleci i Rama Neziraja ostale bi bez krova nad glavom. Tako e, i erka pok. Rade Radulovi , Olivera North, tvrdi da nema riješeno stambeno pitanje i da joj predmetni stambeni objekat predstavlja jedini mogu i smještaj. Porodice uglavnom ine stare osobe, žene i djeca.

Predstavnice porodica koje su primili obavještenje o iseljenju, gospo a Anka Koleci i Olivera North, obratile su se za pomo Akciji za ljudska prava, tvrde i da su se prethodno za pomo obratile i Opštini Nikši i Centru za socijalni rad u Nikši u. Navode da im je odgovoreno da rješavanje stambenog pitanja u postoje oj situaciji nije u nadležnosti Opštine Nikši , odnosno da Centar za socijalni rad nije u mogu nosti da im pomogne i obezbijedi alternativni smještaj.

Iz medija smo informisani da se od problema ovih šest porodica distancirao i Sindikat rudnika Boksita, koji je prodao zemljište na kojem se sporne barake nalaze, i koji

ugovorom nije regulisao rješavanje stambenog pitanja porodica koje su obaviještene da treba da se isele.

Naglašavamo da smo se uvjerali u loše materijalne uslove sku enih i dotrajalih baraka u kojima su porodice smještene, bez odgovaraju ih sanitarnih vorova, i hidro i termo izolacije.

Materijalna oskudica je sprije avala ove porodice da i prije obavještenja o iseljavanju sebi obezbijede adekvatnije uslove stanovanja, pa je apsurdno o ekivati da e 1. marta 2012. oni mo i da se samostalno stambeno zbrinu na bilo koji na in.

Predstavnici porodica isti u da su u barakama boravili legalno uz saglasnost Rudnika Boksita AD Nikši i nadležnih organa Opštine Nikši , pa su tome u prilog Akciji za ljudska prava dostavili sljede u dokumentaciju (priloženu ovom pismu):

- a) Fotokopiju zapisnika br. 03-47, sa injenog 29. januara 1992. godine od strane Sekretarijata za urbanizam, gra evinarstvo, komunalne i stambene poslove Opštine Nikši , prema kojem punomo nik DP Boksita isti e da odustaje od zahtjeva za iseljenje Koleci Savice (svekrve Anke Koleci) zbog toga što imenovana ima akt o dodjeli stana na koriš enje u zgradi br. 11.
- b) Fotokopiju rješenja Odjeljenja za stambene i komunalne poslove Opštine Nikši od 7. maja 1966. godine, kojim se Drekovi Nusretu (pokoynom suprugu Nade Drekovi) odre uje visina doprinosa za koriš enje gradskog zemljišta.
- c) Fotokopiju ugovora o koriš enju stana zaklju enog 7. januara 1967. godine izme u Drekovi Nusreta i Stambenog preduze a Nikši .
- d) Fotokopiju rješenja Sekretarijata za privredu i finansije Opštine Nikši , br. UP/lo 06-422/1087 od 5. maja 2011. kojim se poreskom obvezniku Drekovi Nadi, utvr uje porez na nepokretnost.
- e) Fotokopiju rješenja Sektora ostalih tehni kih djelatnosti Rudnika Boksita- Nikši br. 07-8319, od 8. oktobra 1992. godine, koje je izdato radi nesmetanog koriš enja prostorija koje su dodijeljene Radulovi Radi u toku 1987. godine u naselju Rudarska kolonija u Nikši u.
- f) Fotokopiju rješenja OOUR-a RZ-Zajedni ke službe Rudnika boksita „Nikši “- Nikši broj: 05 – 16627 od 21. novembra 1988. godine, kojim se Lipovac Božani daje na koriš enje stan u ulici Rudarska kolonija.
- g) Fotokopiju ugovora o koriš enju stana zaklju enog 15. maja 1970. godine izme u Rnkovi Stanislave (pokojne majke Dragice Rnkovi) i Stambenog preduze a Nikši .

Ljudsko pravo na adekvatno stanovanje, kao jedan aspekt prava na odgovaraju i životni standard, garantovano je, u razli itim oblicima, brojnim me unarodnim dokumentima

koji obavezuju Crnu Goru: Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima¹, Konvencijom o pravima djeteta² i odredbom član 11 Meunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima od 16. decembra 1966. (PESK)³.

Komitet za ekonomska, socijalna i kulturna prava UN naglasio je da je pravo na stanovanje ključno za ostvarivanje svih drugih ekonomskih, socijalnih i kulturnih prava.⁴

Bez obzira na osnov državljanstva, svako bi trebalo da posjeduje određeni stepen zaštite koji garantuje pravnu zaštitu od prinudnog iseljivanja, uznemiravanja i drugih prijetnji.

Takođe, Komitet je u svom Komentaru na član 11 PESK-a zauzeo stav da prinudna iseljivanja *prima facie* nisu u skladu s odredbama PESK i da mogu biti opravdana jedino u izuzetnim prilikama, u skladu s relevantnim principima meunarodnog prava.⁵

O značaju problema prinudnog iseljivanja svjedoči i to da je Komitet donio i poseban komentar koji se odnosi na ovo pitanje - Opšti komentar br. 7 Pravo na adekvatno stanovanje-prinudno iseljavanje.⁶ Posebno naglašavamo stav 16 Opšteg komentara br. 7 koji određuje da **rezultat prinudnog iseljivanja ne smiju biti beskućnici, odnosno da država članica mora preduzeti mjere kako bi u tom slučaju obezbijedila odgovaraju i alternativni smještaj**. U svjetlu ove odredbe zabrinjava činjenica da predstavnici porodica tvrde da su od strane Opštine Nikšić, kao i Centra za socijalni rad u Nikšiću obaviješteni da Opština odnosno Centar nijesu u mogućnosti da obezbijede odgovaraju i alternativni smještaj u slučaju prinudnog iseljivanja.

S druge strane, Akcija za ljudska prava je bila u prilici da pruži besplatnu pravnu pomoć licima koja stanuju u stambenim objektima koje im je na korištenje dodijelio Centar za socijalni rad u Nikšiću.

Odgovarajuće poštovanje prava na stanovanje u ovom slučaju značilo bi da se svim porodicama obezbijedi alternativni smještaj u koji se mogu preseliti do 1. marta 2012.

¹ Član 25, stav 1: „Svako ima pravo na standard života koji obezbjeđuje zdravlje i blagostanje, njegovo i njegove porodice, uključujući i hranu, odjeću, stan i ljekarsku njegu i potrebne socijalne službe, kao i pravo na osiguranje u slučaju nezapošljenosti, bolesti, onesposobljenja, udovištva, starosti ili drugih slučajeva gubljenja sredstava za izdržavanje usljed okolnosti nezavisnih od njegove volje.“

² Član 27, stav 1: “Države-potpisnice priznaju pravo svakog djeteta na životni standard koji odgovara djetetovom fizičkom, mentalnom, duhovnom, moralnom i društvenom razvitku”; stav 3: “Države-potpisnice, u skladu s nacionalnim uslovima i u okviru svojih sredstava, preduzet će odgovarajuće mjere da pomognu roditeljima i drugim odgovornim za dijete u ostvarivanju ovog prava, pa će u slučaju potrebe dati materijalnu pomoć i pomagati programe, naročito one koji se tiču prehrane, odijevanja i stanovanja.”

³ Član 11, stav 1: „Države članice ovog pakta priznaju pravo svakom licu na životni standard dovoljan za njega samog i njegovu porodicu, uključujući i tu i dovoljnu hranu, odeću i smještaj, kao i stalno poboljšanje njegovih uslova života. Države članice će preduzeti odgovarajuće mjere radi obezbjeđenja ostvarenja ovog prava i u tom cilju one priznaju bitni značaj slobodno izabrane meunarodne saradnje“.

⁴ Opšti komentar br. 4, Pravo na adekvatno stanovanje (The right to adequate housing (Art. 11 (1)), 12/13/1991) st. 1.

⁵ Opšti komentar br. 4, st. 18.

⁶ Opšti komentar br. 7 Pravo na adekvatno stanovanje-prinudno iseljavanje (The right to adequate housing (Art.11.1): forced eviction), 05/20/1997.)

kako je i naznačeno u obavještenju koje su primili, ako izostane i moguća sudska akcija kojom bi se iseljenje spriječilo.

G- a Kolec i g- a North su u ime svojih komšija i svoje ime izrazili spremnost da prihvate nužni smještaj nakon rušenja baraka u kojima se nalaze, kako bi one i članovi njihovih porodica imali krov nad glavom.

Nakon sastanka koji su predstavnici porodica održali sa g-dinom Draganom Tepavčevićem, vlasnikom „City petrol”, D.O.O. Nikšić 31. januara 2012, obaviješteni smo da je g-din Tepavčević dao obećanje porodicama da neće insistirati na njihovom iseljenju dok im se ne obezbijedi odgovarajući i alternativni smještaj.

Imaju i u vidu međunarodni ugovor koji obavezuju Crnu Goru i situaciju u kojoj se nalaze na ulici izvjesno na 6 porodica sa oko 25 članova ukoliko se ne preduzmu hitne mjere za njihovo adekvatno stambeno zbrinjavanje, apelujemo da preduzmete sve mjere iz svoje nadležnosti kako bi se preduprijedio takav razvoj događaja i obezbijedili porodicama odgovarajući i alternativni smještaj.

Molim Vas da nas u bilo kojoj formi obavijestite o preduzetim mjerama.

Zahvaljujem na pažnji,

Tea Gorjanc Prelevi
izvršna direktorica
Akcije za ljudska prava